

Plockepinn
Läsförståelse

LÄS & LÖS

HELENA BROSS
ANNA HANSEN

4

FACIT

Sanoma Utbildning

Postadress: Box 3159, 103 63 Stockholm

Besöksadress: Sveavägen 56, Stockholm

Hemsida: www.sanomautbildning.se

E-post: info@sanomautbildning.se

Order/Läromedelsinformation

Telefon: 08-696 86 00

Telefax: 08-696 86 10

Redaktör: Karin Schubert

Grafisk form: Ann Sjögren/Typoform

Omslag, temastartssidor och fotoredaktion: Ann Sjögren/Typoform

Illustrationer: sidorna 2, 5–6, 20, 22–24 Kiran Maini Gerhardsson; sidorna 10–16, 34–39 Helena Bergendahl; sidorna 28, 30 Solveig Hellmark; 26–27, 42–48 Fritjof Fjelkestam Vastad

Foton: sidan 19:1 Auremar/Shutterstock.com, 19:2 Macka/Shutterstock.com, 19:3 Anatoliy Samara/Shutterstock.com, 19:4 Gorilla/Shutterstock.com; sidan 31 Thinkstock; sidan 32:1 Sue Robinson/Shutterstock.com, 32:2 Ammit/Shutterstock.com, 32:3 Dean Bertoncelj /Shutterstock.com, 32:4 Jagodka/Shutterstock.com, 32:5 Matthijs Wetterauw /Shutterstock.com, 32:6 Dan Briški/Shutterstock.com, 32:7 Matej Hudovernik/Shutterstock.com 32:8 Volodymyr Burdiak/Shutterstock.com

Läs & Lös 4

ISBN 978-91-523-1300-8

© 2012 Helena Bross, Anna Hansen och Sanoma Utbildning AB, Stockholm

Första upplagan

Första tryckningen

Ⓚ Kopieringsförbud!

Detta verk är skyddat av lagen om upphovsrätt. Vid tillämpning av skolkopieringsavtalet (även kallat Bonus-avtalet) är detta verk att se som ett engångsmaterial. Engångsmaterial får enligt avtalet överhuvudtaget inte kopieras för undervisningsändamål. Kopiering för undervisningsändamål av denna bok är således helt förbjuden. Utan tillstånd av förlaget kommer kopiering utöver avtalet att innebära ett otillåtet mångfaldigande. Ett sådant intrång medför straffansvar och kommer att ge upphov till skadeståndsskyldighet enligt 53 och 54 §§ lagen om upphovsrätt.

Livonia Print, Lettland 2012

BREV

brev

frimärke

porto

adress

post

RITA OCH SKRIV HÄR

UPPDRAG: Läs orden. Rita tre vägskyltar och skriv vägnamn på.

Adresser

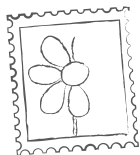
► Läs och skriv rätt adress på kuverten.

Rita frimärken.

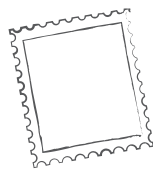

Åke Borg bor i det blå huset bredvid biblioteket.

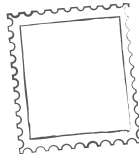
Lisa Vall bor i det gula huset vid torget.

Åke Borg
Storgatan 10
123 61 Småköping

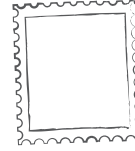

Lisa Vall
Storgatan 8
123 61 Småköping

Clara Andersson
Brogatan 10
123 61 Småköping

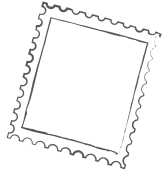
Clara Andersson bor i det vita huset nära lekplatsen.

Yasmin Ali
Frejgatan 25
123 61 Småköping

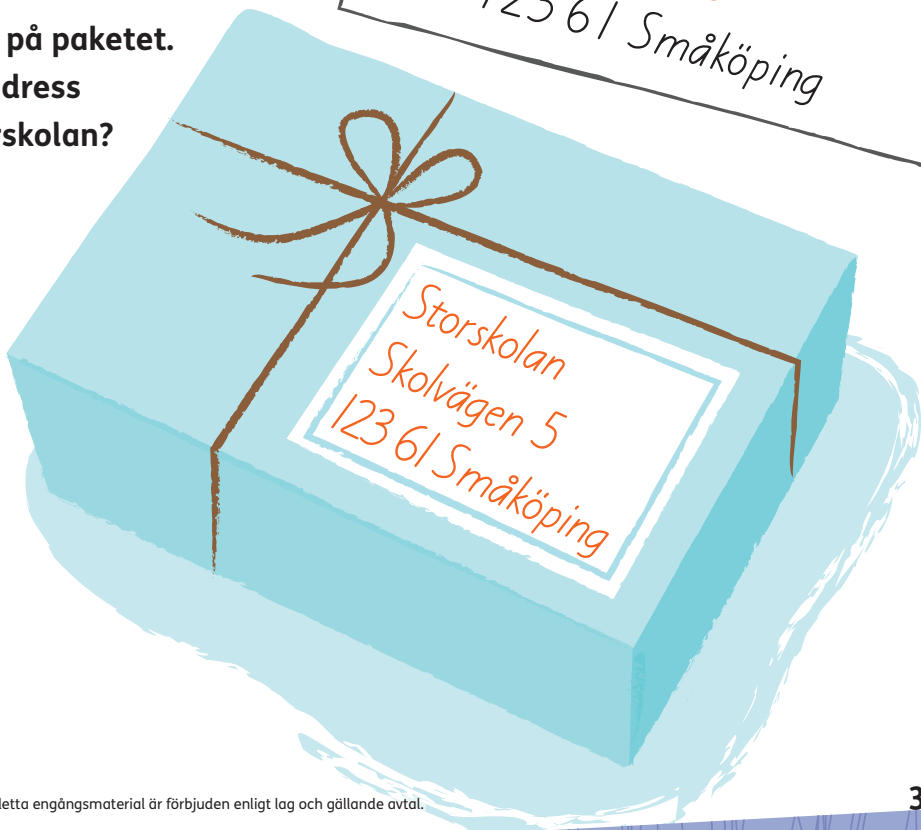
Yasmin Ali bor i höghuset nära skogen.

Axel Åberg bor i den röda stugan med gult staket.

Axel Åberg
Hallonvägen 3
123 61 Småköping

► **Skriv på paketet.**
Vilken adress har Storskolan?

Brevkompisar

► Läs och skriv året.

Skriv årtal!

Björkudden 15 juli 20__

Hej Vanna!

Nu har vi kommit fram till stugan. Vi ska vara här hela sommaren. Min bror Ville och jag tar ett morgondopp varje morgon. Sedan sitter vi på verandan och äter frukost.

Det finns en gammal lekstuga på tomten. Det var väldigt stökigt och smutsigt i den när vi kom. Vi tog ut alla möbler och skurade hela huset.

Det finns en roddbåt och jag håller på att lära mig att ro. Vi har rott och lagt ut nät tillsammans med mamma. Vi fick tre abborrar och en jättestor gädda. På kvällen stekte pappa gäddan i ugnen och den var faktiskt jättegod!

Skriv till mig och berätta hur du har det hos dina kusiner!

Massor av hälsningar

Signe

► Rita två saker som Signe skriver om.

- Titta på bilderna som berättar vad Vanna och kusinerna gör.
- Skriv ett brev från Vanna till Signe.

Hej Signe!

Frimärken

► Läs.

När du ska skicka ett brev måste du sätta ett frimärke på kuvertet. Du ska klistra frimärket i övre högra hörnet av kuvertet.

Frimärket visar att du har betalat för att posten ska skicka brevet till rätt ställe. Man kallar det för att betala porto.

Om du skickar ett stort och tungt brev eller ett paket, blir det dyrare. Då måste du sätta på fler frimärken.

► Kryssa rätt svar.

Varför måste man sätta frimärke på ett brev?

- ☐ För att visa vart brevet ska.
- ☒ För att visa att man har betalat.

Var ska frimärket sitta?

- ☐ I övre vänstra hörnet.
- ☒ I övre högra hörnet.

Vad är porto?

- ☒ Det som man betalar för att skicka brev eller paket.
- ☐ Det är den som arbetar på posten.

► **Läs.**

Varje land har sina egna frimärken. På frimärkena finns ofta fina bilder, riktiga små konstverk. Det kan vara bilder på djur, natur, fotbollsspelare, bilar, artister, kungar och mycket annat.

En del människor är så intresserade av frimärken att de samlar på dem och på gamla brev.

► **Ringa in de svenska frimärkena. Svara på frågorna.**

Vilka djur ser du på frimärkena?

Igelkott, hund, katt, fågel och säl.

Två frimärken är från USA. Vad föreställer de?

Fågel och indian.

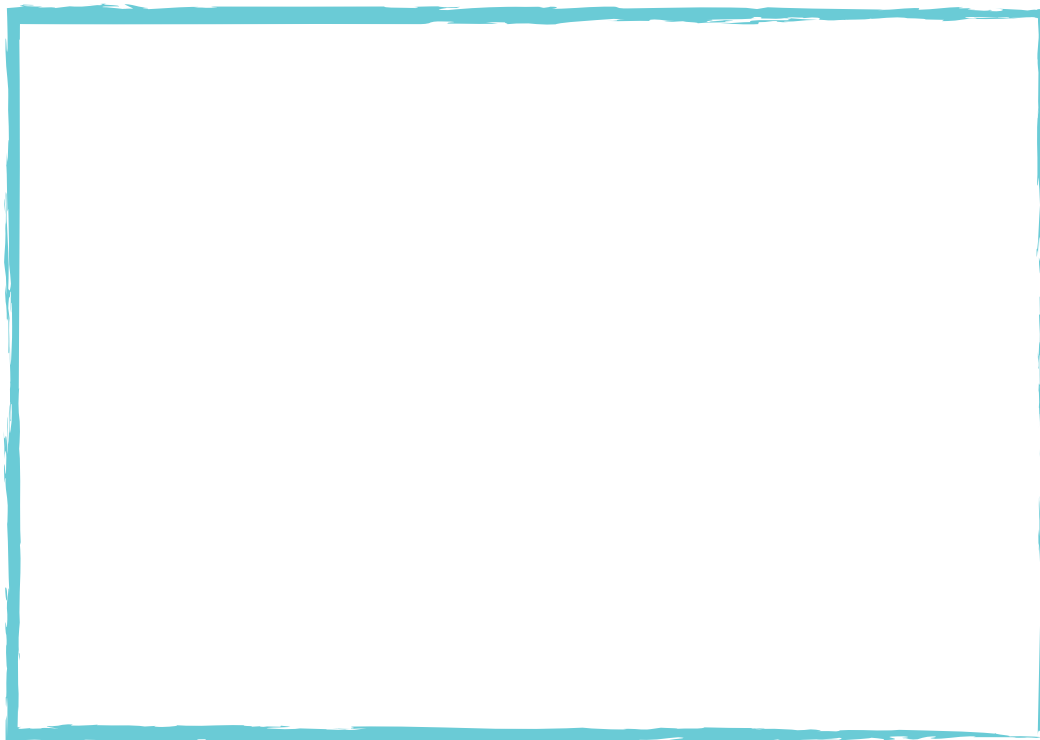
Vilka bilder finns på frimärkena från Island?

Vulkan och fiskare på en fiskebåt.

Var bor du?

► Rita ditt hus.

► Skriv din adress. Rita frimärke.

NATTARBETE

kapten

bussförare

fiskebåt

lykttändare

midnatt

RAGBAE
BAGARE

IPSLO
POLIS

OIPLT
PILOT

EKRÄLA
LÄKARE

BNRAMAND
BRANDMAN

RITA HÄR

UPPDRAG: Läs orden. Kasta om bokstäverna så att orden blir yrken. Rita svaren.

Nattens hjälte

► Läs.

Det var minusgrader ute och Jan undrade om vägarna var hala. Klockan 4 på morgonen klev Jan in i garaget klädd i blå uniform och vit skjorta.

Han tog något varmt att dricka och hämtade ett papper där det stod vilken busslinje han skulle köra. Han gick ut på gårdsplanen och låste upp buss 5148.

Jan började med att gå igenom bussen för att se att allt var okej. Längst bak i bussen fick han syn på en docka.

– Hej, lilla vän, har du suttit här hela natten? sa Jan.

Han tog med sig dockan till förarplatsen.

► Skriv svar.

Vilket yrke har Jan? Han är busschaufför.

Vad tror du att Jan drack när han kom till jobbet? _____

Vad hittade Jan i bussen? Han hittade en docka.

► **Läs.**

Bussen var nästan ensam på de tomma gatorna. När det började ljusna tog Jan sin rast. Han tittade på dockan.

– Jag ska lämna dig till hittegodsavdelningen, sa Jan.

Han såg en liten lapp på dockan. Det stod ett telefonnummer på lappen. Jan ringde och en sömnig man svarade. Jan berättade om dockan som han hittat i bussen.

– Tack! sa mannen. Min dotter Emelie kommer att bli jätteglad. Hon grät sig till sömns igår kväll. Du är nattens hjälte!

► **Skriv svar.**

Hur hittade Jan dockans ägare? Han såg en liten lapp på dockan. Där stod ett telefonnummer..

Vem saknade dockan? Emelie.

Varför sa mannen i telefonen "Du är nattens hjälte?"

För att han gjorde något väldigt bra.

Fiskare räddade i stormen

► Läs.

– Vi försökte först koppla Poseidon, men trossen slets loss, berättar kapten Helena Hansson.

Helgens orkanvindar orsakade skador på västkusten. Besättningen på en fiskebåt kunde räddas av skärgårdsbåten Freja.

Fiskebåten Poseidon höll på att driva upp på land strax före midnatt på lördagen.

Skärgårdsbåten Freja hörde nödsignalen och kunde hjälpa till.

Freja hann rädda besättningen innan fiskebåten drev mot klipporna.

ORDLISTA

besättning personal på båt

orkanvind våldsam storm

orsakade gjorde

tross rep

► Var tror du att texten kan läsas? Kryssa.

☐ i en bok

☒ i en dagstidning

☐ i en serietidning

☐ i ett brev

☐ på ett mjölkpaket

☐ på internet

► Vad betyder orden? Dra streck.

helg

personal på båt

besättning

våldsamt storm

orkanvindar

lördag söndag

midnatt

rep

tross

klockan 12 på natten

► Skriv en fråga till varje svar.

1. Vad heter kaptenen på Freja?

Svar: Helena Hansson

2. Vad kallas området där det var orkan?

Svar: Västkusten

3. Vad kallar man repet som slets loss?

Svar: Trossen

Nattarbetare

► Läs.

1. Bär liten stege
runt kvarteren.
Glasen görs rena
från smuts och sot.
Lågan tänds i skymningen
släcks i gryningen.

lykttändare

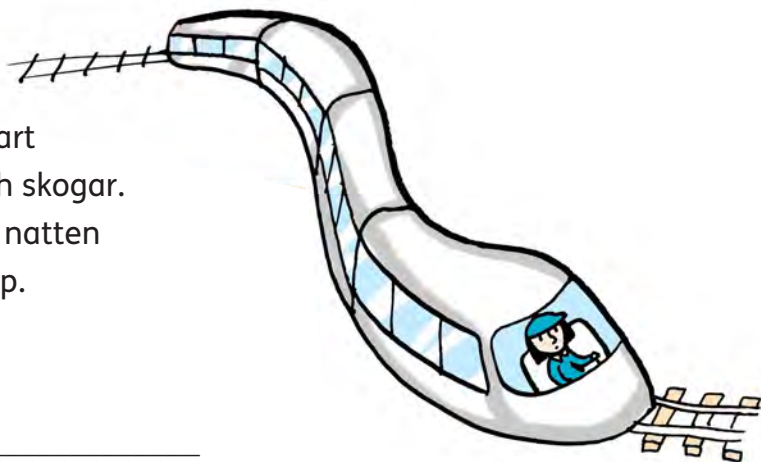

2. Kör på ensliga gator
med buntar i bilen.
Stiger ur, lägger i
och kör igen.
Stiger ur, lägger i
och kör igen.

tidningsbud

3. Far fram i full fart
genom städer och skogar.
Signalerna lyser i natten
som enda sällskap.
Vagnarna sover i
lång rad bakom.

lokförare

4. Nattbelysning
i långa korridoren.
Pling, röd lampa tänds
någon vill ha hjälp.
Ett glas vatten kanske
eller bara lite sällskap.

nattsjuksköterska

5. En säck med mjöl
blanda och knåda.
Värme från ugnen
limpor och frallor.
Det luktar gott
bullar och kakor.

bagare

6. – Rum 28.
Här är nyckeln, god natt.
Frukost serveras
från klockan åtta.
Tomt i lobbyn
Gästerna sover.

nattportier

► **Skriv yrket som passar till varje vers.**
Välj bland bagare, sjuksköterska, lokförare,
lykttändare, nattportier och tidningsutdelare.

Staden vaknar

► Läs och följ instruktionerna.

Rita en limpa på bagarens plåt.

Rita en brevlåda på stolpen vid tidningsutdelaren.

Rita en pil som visar var piloten sitter.

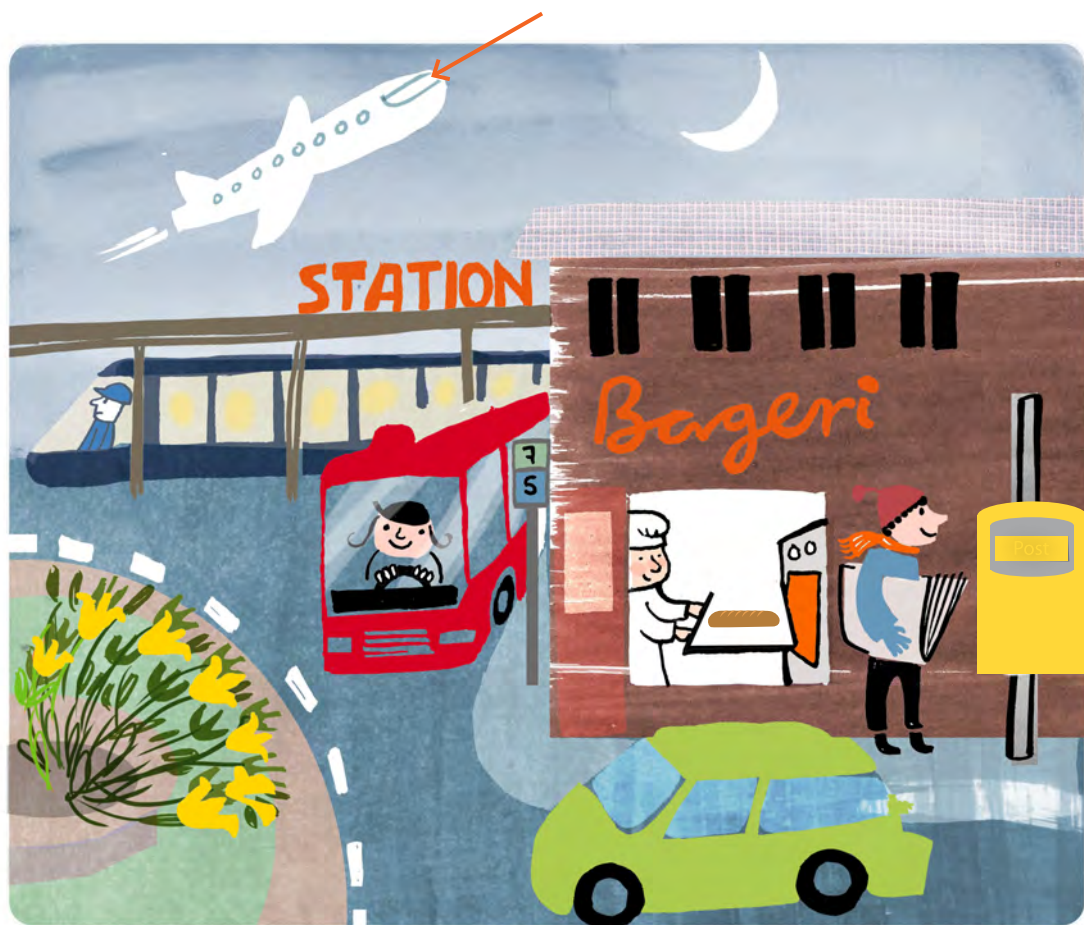
Färglägg tidningsutdelarens bil grön.

Färglägg tågförarens uniform mörkblå.

Färglägg blommorna gula.

Färglägg bokstäverna orangea.

Färglägg bussen röd.

ÅRET RUNT

oktober

skottår

helgdag

tisdag

almanacka

Måndag

Tisdag

Onsdag

Torsdag

Fredag

Lördag

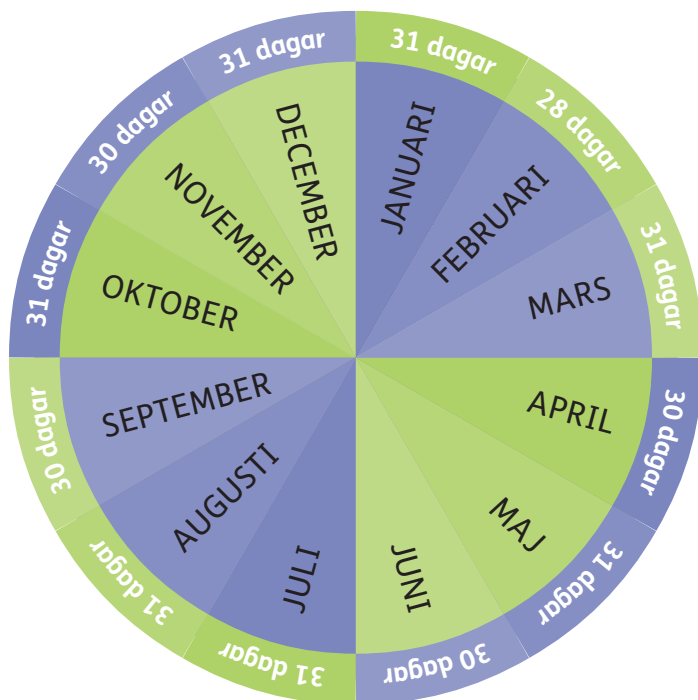
Söndag

SKRIV HÄR

UPPDRAG: Läs orden. Skriv veckans dagar.
Skriv med din finaste handstil.

Årets månader

► Titta på årshjulet och läs texten.

Ett år har 12 månader. Elva av månaderna har 30 eller 31 dagar. Det är bara februari som är annorlunda.

Februari har 28 dagar, men vart fjärde år får februari en extra dag. Den dagen kallas skottdagen. Vart fjärde år kallas skottår och då har februari 29 dagar.

► Skriv månaderna. Försök att lära dig dem utantill.

Januari	Februari	Mars
April	Maj	Juni
Juli	Augusti	September
Oktober	November	December

► **Skriv svar.**

Vilken månad kommer efter januari? februari

Vilken månad kommer före september? augusti

Vilken månad är mellan maj och juli? juni

Vilka månader har 30 dagar?

april juni

september november

Vilka månader har 31 dagar?

januari mars maj

juli augusti

oktober december

I vilken månad fyller du år?

Röda dagar

► Läs.

Jag gillar **röda** dagar
röda dagar är lediga dagar
lediga dagar är sköna dagar

Söndagar är **röda** dagar
röda dagar är lediga dagar
lediga dagar är lata dagar

Vid jul är det **röda** dagar
röda dagar är lediga dagar
lediga dagar är roliga dagar

Vid påsk är det **röda** dagar
röda dagar är lediga dagar
lediga dagar är mysiga dagar

► Vad vill du göra när du är ledig? Skriv klart meningarna.

När jag är ledig på söndagar vill jag _____.

När jag är ledig på julen vill jag _____.

När jag är ledig på påsken vill jag _____.

► Läs.

December		
23	Söndag	Fjärde advent
24	Måndag	Julafton
25	Tisdag	Juldagen
26	Onsdag	Annandag jul
27	Torsdag	
28	Fredag	Värnlösa barns dag
29	Lördag	
30	Söndag	
31	Måndag	Nyårsafton
Januari		
1	Tisdag	Nyårsdagen

RÖDA DAGAR En del dagar kallas för helgdagar eller röda dagar. De kallas röda dagar för att de brukar markeras med rött i almanackan. Många människor är lediga från arbetet på röda dagar.

► Leta i almanackan och skriv rätt datum.

Fjärde advent 23 december

Juldagen 25 december

Annandag jul 26 december

Nyårsdagen 1 januari

► Färglägg julbilderna.

Årets bästa dag, min födelsedag

► Läs.

Einar från Sverige.

Jag fyller år den 3 april.
Min familj sjöng vid min
säng på morgonen. De hade
med sig en bricka med min
favoritfrukost och en tårta.
I år fick jag en jättefin födelse-
dagspresent, en cykel.

Jag hade kalas för mina kompisar.
Vi lekte Hela havet stormar.

Lilavati från Indien

Min födelsedag är den 12 augusti.
Min familj kom in och väckte mig
med sång och tårta vid midnatt.
Det var svårt att somna om.

Min fest började på eftermid-
dagen. Vi dansade dandiya. Det är
en dans där man går i två ringar
och håller i pinnar. Det bjöds på
många goda indiska maträtter.
Min favorit var räkor i curry.

Mingchu från Kina

Jag fyller nio år den sista november. När man fyller år och åldern slutar på siffran nio firar man extra mycket.

Jag fick flera vackra Hong bao med pengar. En Hong bao är ett rött kuvert med guldtecken på. Kuvertet betyder lycka och försvarar barn mot onda demoner.

Farmor lagade middagen. Mitt på bordet stod en stor gryta med buljong. Vi lade i kött och grönsaker med pinnar och åt sedan med ris.

► Rita.

Rita Einars present.

Rita Mingchus
födelsedagsmiddag.

Rita vad som hände
hos Lilavati vid midnatt.

Året runt

► Ringa in månader med blå penna. Stryk under veckodagar med grön penna. Gör ett rött kryss framför helgdagar.

Se upp för luringar!

mars

fullmåne

August

juni

måndag

januari

pannkaksdagen

✗ Allahelgons dag

onsdag

september

Jupiter

morgondagen

fredag

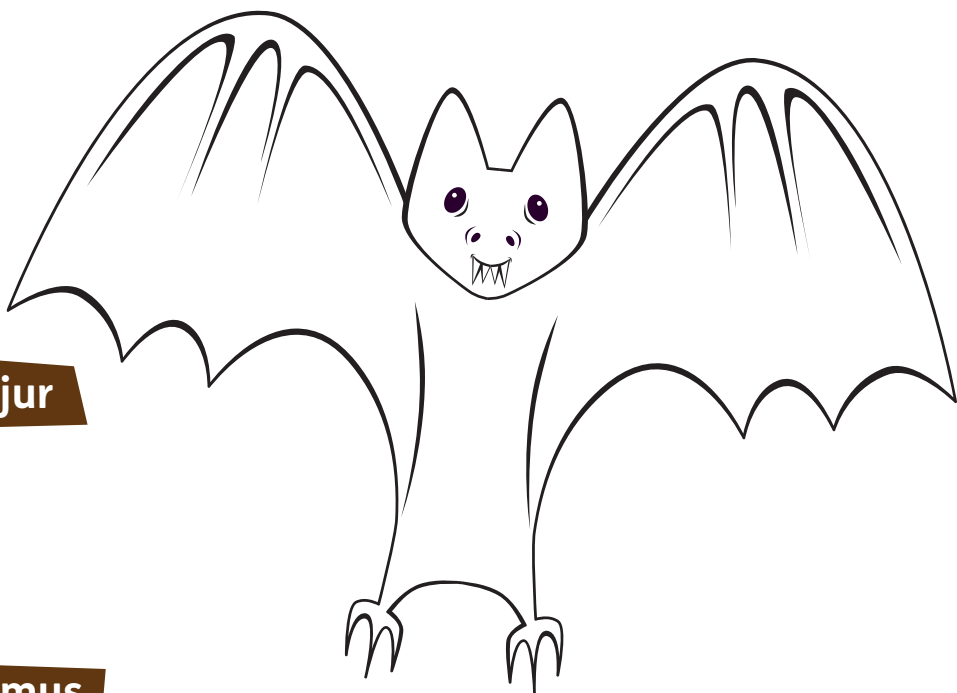
söndag

✗ midsommardagen

✗ juldagen

NATIDJUR

spökdjur

uggla

tält

fladdermus

däggdjur

RITA HÄR

UPPDRAG: Läs orden. Rita klart fladdermusen.

Adam och Aidyn tältar

► Läs.

Mitt i sommarlovet hade Adam och hans kompis Aidyn fått lov att tälta i trädgården. När de hade rest tältet och lagt in sovsäckar, kuddar och ficklampor började det skymma. De sa god natt och kröp in i tältet.

När de släckte ficklamporna kändes det med en gång lite kusligt. Plötsligt hörde de ett svischande ljud.

– Hörde du? viskade Aidyn.

De kikade försiktigt ut för att se om det var en fågel som var vaken mitt i natten.

SVISCH!

– Det där är ingen fågel. Jag tror att det är en fladdermus, sa Adam med uppspärade ögon. Den anfaller oss!

Killarna rusade över gräsmattan och in i huset. Adams mamma lugnade dem och berättade att fladdermöss jagar insekter när de flyger.

– I morgon bygger vi en fladdermusholk till vårt nya husdjur, sa Adams mamma.

► Skriv klart meningarna.

Adam och Aidyn tältade i trädgården.

I tältet fanns det sovsäckar, kuddar och ficklampor.

När de släckte ficklamporna kändes det lite kusligt.

Först trodde killarna att ljudet de hörde kom från en fågel.

Fladdermöss äter insekter.

Adams mamma sa att de skulle bygga en fladdermusholk.

Nattmat

► Läs.

Uggleungar kan inte flyga
Alltid så hungriga och otåliga
Hoppas ut ur bohålet, väntar
Gnisslar högt så mamma hör
"Kom med mat!"

Helt ljudlöst från ett träd
Sveper ugglevingar tyst
Ingen ser och ingen hör
Klorna hugger sorken
Ugglan tar den till en gren

Ungarna får små bitar sork
Gnissel, gnissel, "Ge mig mer!"
Ugglan jagar hela natten
Matar sina hungriga ungar
Bara på dagen kan de vila

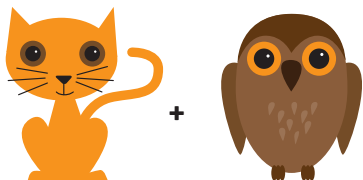
► **Skriv svar.**

Hur låter ungarna när de vill ha mat? De gnisslar högt.

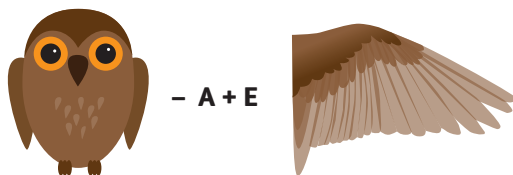
Hur låter det när ugglan flyger? Det låter ingenting.

När sover ugglor? De sover på dagen.

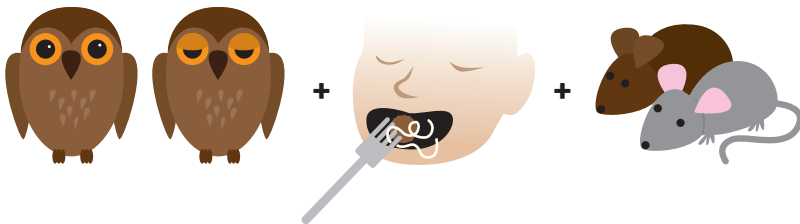
► **Lös rebusarna. Skriv svar.**

Kattuggla

Ugglevinge

Ugglor äter möss.

Ugglor ser bra i mörker.

Spökdjur

► Läs.

Spökdjurets ögon är väldigt stora och de ser mycket bra i mörker. De har långa bakben och kan hoppa mellan träd. Fötterna är speciellt bra att klättra med.

Spökdjuret är ett nattdjur. De är vakna och jagar och äter på natten. De äter insekter och små ryggradsdjur. Födan håller de mellan framfötterna när de äter.

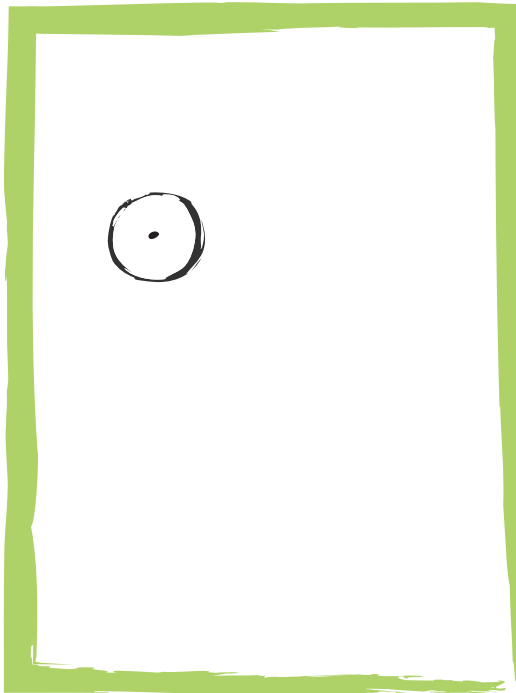

Spökdjuret är ett däggdjur och föder en unge i taget. Ungarna föds med päls och öppna ögon. Redan när ungen är en dag gammal kan den börja klättra i träd.

Spökdjuren lever i regnskogen på öarna i Sydostasien. När regnskogen huggs ner har spökdjuren ingenstans att bo. Spökdjuren är utrotningshotade på många av öarna.

► Rita av spökdjuret.

► Stämmer meningarna? Skriv ja eller nej.

Spökdjuret har stora ögon. Ja Spökdjuret äter frukt. Nej

Spökdjuret lever på marken. Nej Spökdjuret bor i Afrika. Nej

En spökdjursunge kan klättra i träd när den är en dag gammal. Ja

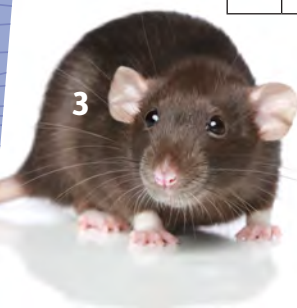
Spökdjuret lever i regnskogen. Ja

Spökdjuret är utrotningshotat. Ja

► Vad kan du om spökdjur? Skriv.

Ordfläta

► **Skriv djurens namn.**

SÖMN

sova

paraply

drömmar

säng

vakna

RITA HÄR

UPPDRAG: Läs orden. Rita ett vackert mönster på kudden.

Syster Blund berättar

► Läs.

Du ska sova ordentligt varje natt. Då får du lätt att tänka klart och lösa problem. Det kan bli enklare att klara mattetalen i skolan eller att orka göra läxan när du kommer hem. Vet du att sömnen inte är likadan hela natten? Sömnen har olika stadier som alla är viktiga.

Insomning

Du slappnar av, kroppen går till vila. Du blir dåsig och faller till slut i sömn.

Stabil sömn

Kroppen har nu blivit ännu mer avslappnad. Du är fortfarande ganska lättväckt.

Djupsömn

Nu sover du tungt. Det är svårt att väcka dig. Under djupsömnen vilar hjärnan, nya celler bildas och du växer. Kroppens försvar mot sjukdomar ökar och stressen minskar.

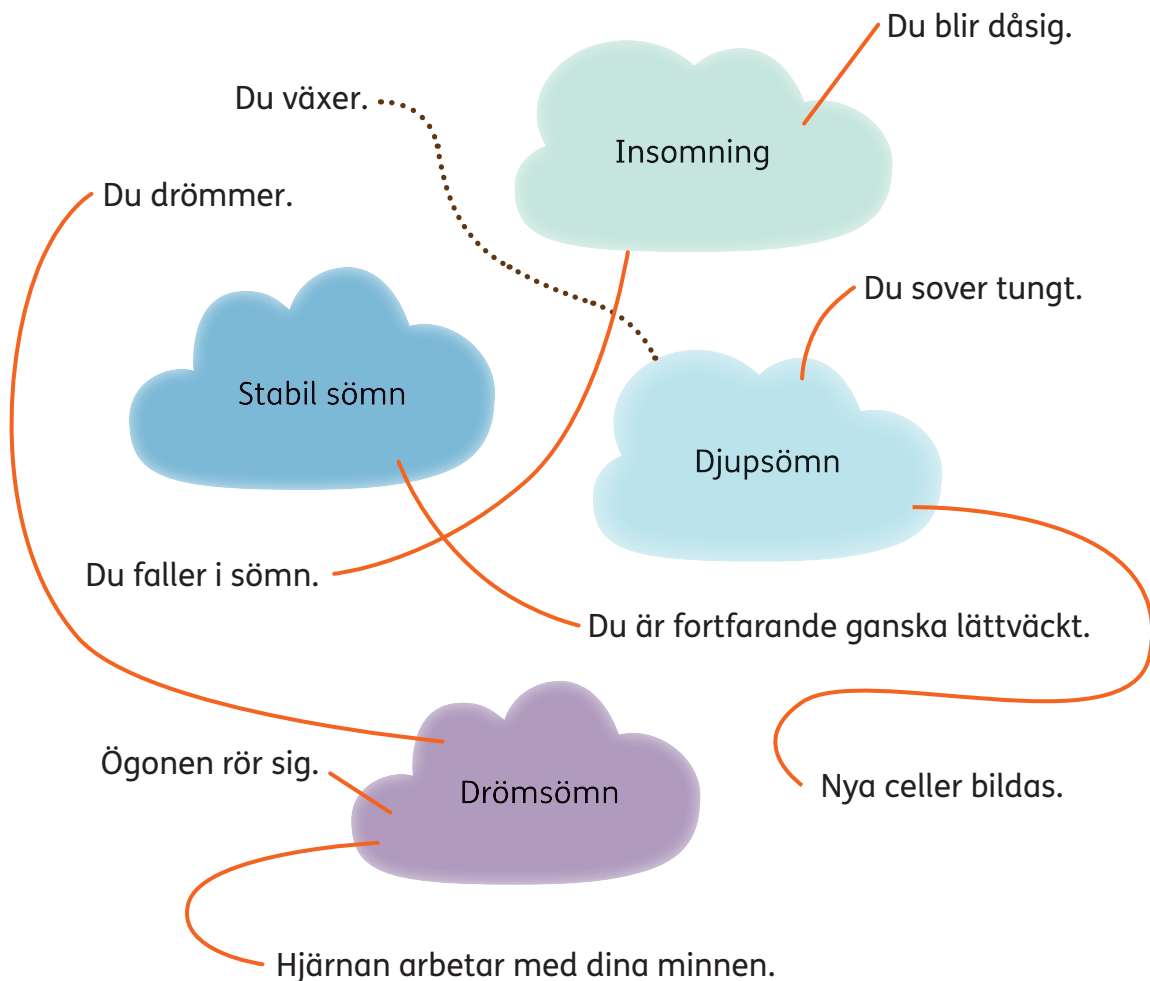

Drömsömn

Det är nu du drömmer som mest. Kroppen är aktiv, du andas snabbare och ögonen rör sig under ögonlocken. När du drömmer arbetar hjärnan med dina minnen.

► Dra streck till rätt moln.

Linus går i sömnen

► Läs.

Mamma och pappa sitter och tittar på tv. Plötsligt kommer Linus tassande i pyjamasen. Han ser lite trött och förvirrad ut.

– Hej gubben! Vad vill du? säger mamma.

Men Linus svarar inte. Han går mot ytterdörren.

Mamma och pappa undrar vad som står på.

– Vart är du på väg? säger pappa.

– Jag ska på Fabians kalas, säger Linus.

Då förstår mamma och pappa att Linus går i sömnen.

Pappa tar Linus i handen och leder honom till sängen. Linus följer med. Han lägger sig i sängen och pappa lägger på täcket.

Linus kanske drömmer att han är på Fabians kalas.

Nästa dag minns han ingenting.

► Läs.

SÖMNGÅNGARE En del barn går i sömnen.
Det är vanligast i åldern fyra till tolv år. Det är inte
farligt att gå i sömnen. Det är inte heller farligt att
väcka någon som går i sömnen, men det bästa brukar
var att lugnt leda tillbaka sömngångaren till sängen.

► Fyll i orden som fattas.

Plötsligt kommer Linus tassande i pyjamas.

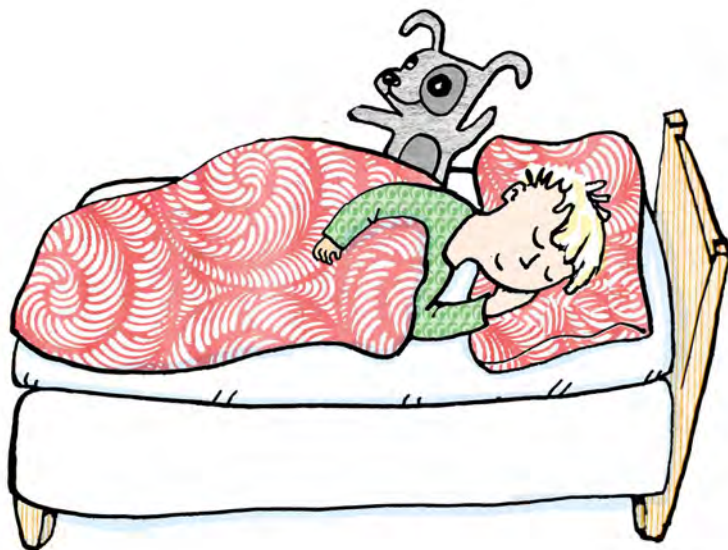
Linus är på väg mot ytterdörren.

Jag ska på Fabians kalas, säger Linus.

Då förstår mamma och pappa att Linus går i sömnen.

Pappa tar Linus i handen och leder honom till sängen.

En del barn går i sömnen. Det är vanligast i åldern fyra till tolv år.

Jon Blund

► Läs.

Har du hört sagan om Jon Blund?

Han kommer om kvällen och hjälper barnen att somna. När det börjar bli mörkt tassar han tyst i strumplästen upp för trapporna. Han är klädd i en fin rock av siden. Jon Blund letar sig fram till barnen som håller på att bli trötta. Han kommer smygande och sprutar söt mjölk i ögonen på dem.

Sedan blåser han dem i nacken så att de blir lite tunga i huvudet. Det gör inte ont, barnen blir bara lugna och

stilla. Jon Blund
sätter sig bredvid
dem på sängkanten.

► Ringa in rätt svar.

Vilken tid på dagen kommer Jon Blund till barnen?

morgonen

förmiddagen

eftermiddagen

kvällen

Vad har han på sig?

tofflor

strumpor

pyjamas

sidenrock

morgonrock

nattmössa

Vad gör Jon Blund med barnen för att de ska bli sömniga?

sjunger en sång

sprutar söt mjölk

läser en bok

► **Läs.**

Jon Blund har ett paraply med sig. När barnen ligger alldeles stilla och tysta i sina sängar spänner han upp det. Det är fina bilder på paraplyet. När barnen ser dem börjar de drömma de vackraste drömmar man kan tänka sig.

Sagan om Jon Blund finns i flera länder och han har även andra namn. I Tyskland och England heter han Sandman. Där säger sagan att han strör fin sand i barnens ögon så att de somnar.

► **Skriv svar.**

Vad händer när Jon Blund spänner upp paraplyet?

Barnen börja drömma vackra drömmar.

I vilka länder heter Jon Blund Sandman?

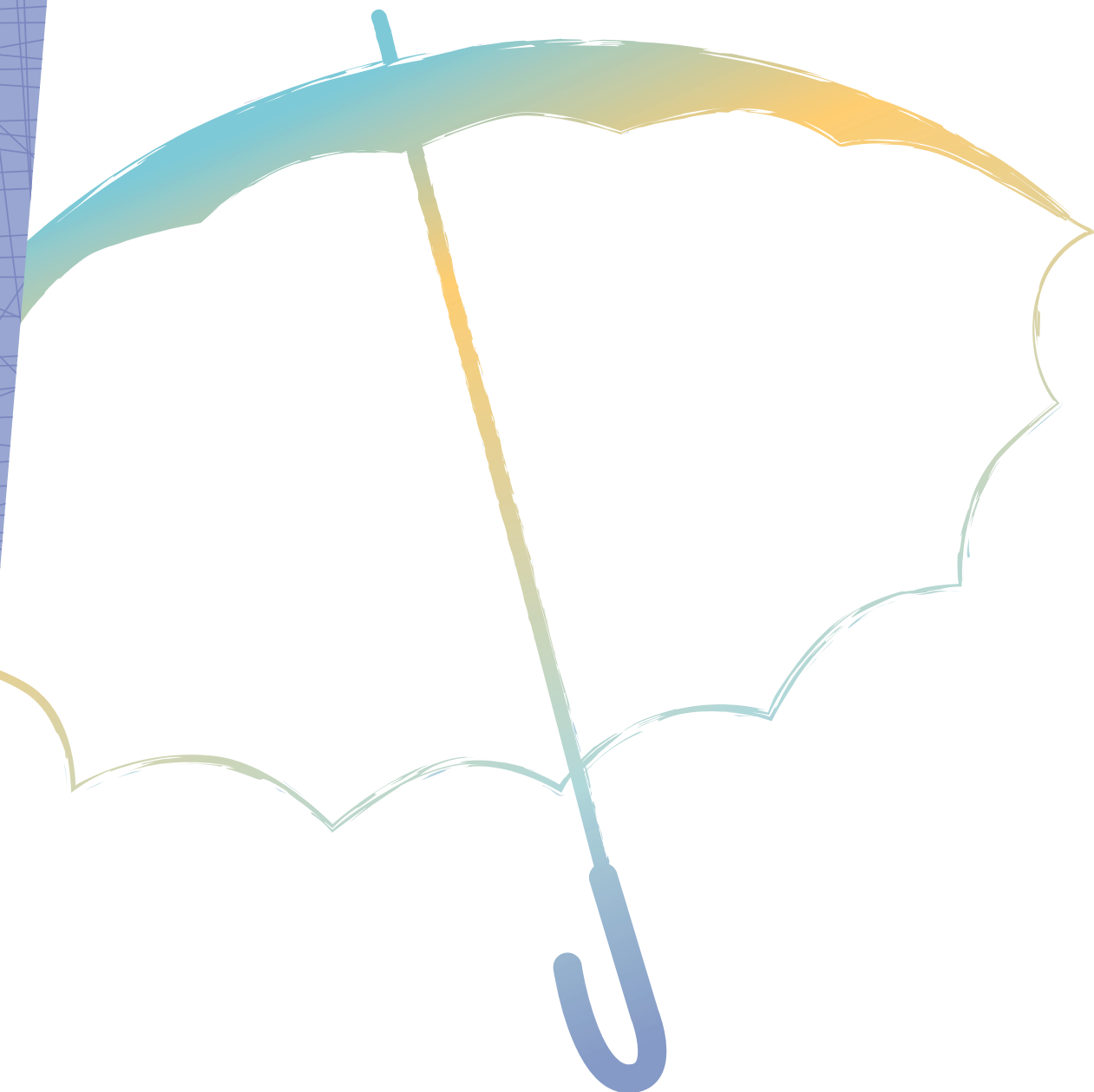
I Tyskland och England.

Hur gör Sandman för att få barn att somna?

Han strör fin sand i barnens ögon.

Vad vill du drömma om?

► Rita dina önskedrömmar i paraplyet.

DET SPÖKAR

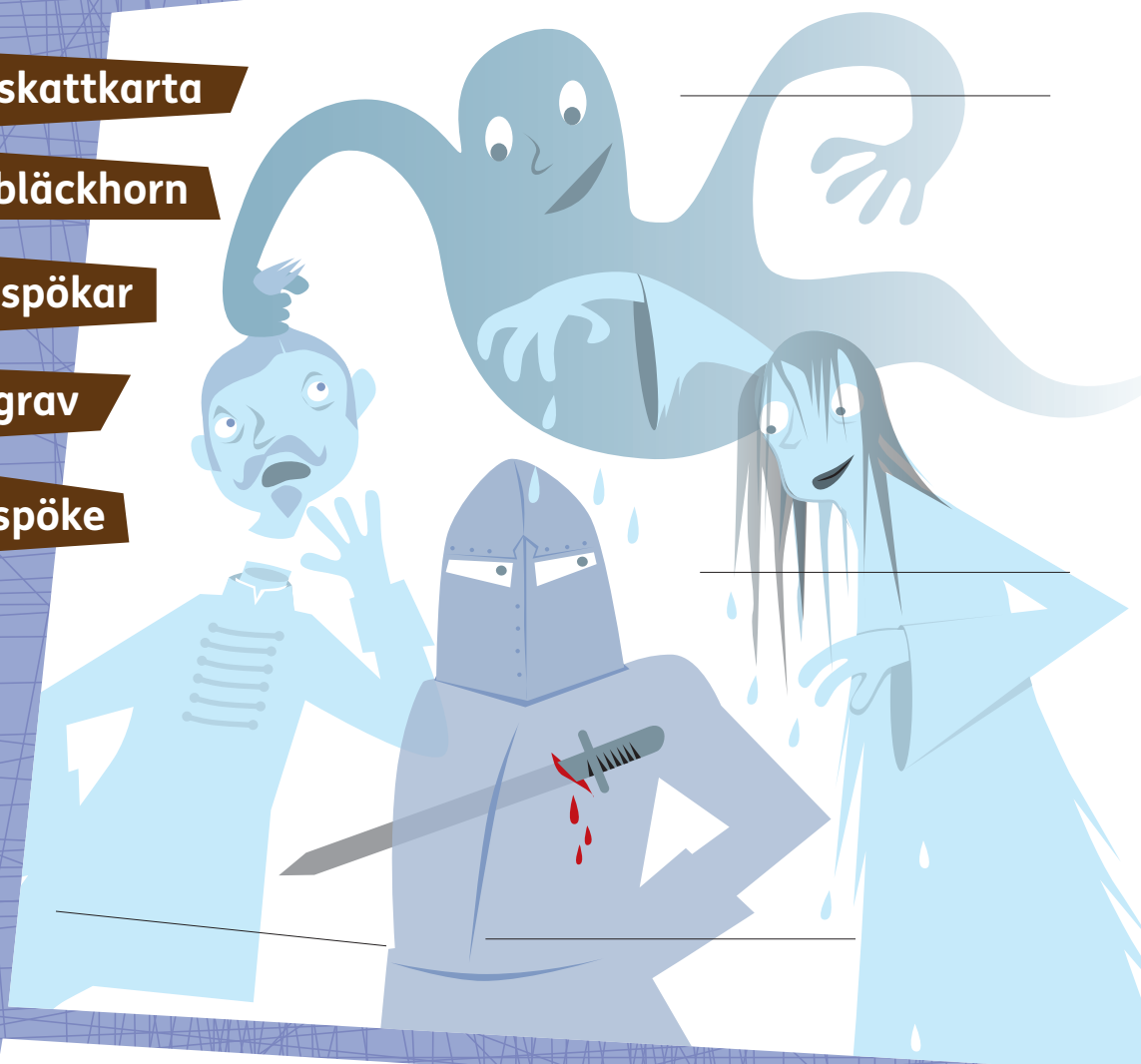
skattkarta

bläckhorn

spökar

grav

spöke

UPPDRAG: Läs orden. Hitta på roliga namn till spökena. Skriv på raden.

Spöket på Svartåkers herrgård

► Läs.

Mamma skulle jobba hela helgen och pappa skulle resa bort med en kompis. Jag fick följa med farmor och farfar på en helgresa till en gammal herrgård. Jag tyckte inte att det lät så kul.

”Välkommen till Svartåkers herrgård” stod det på en skylt vid vägen. Vi kom till ett stort vitt hus som låg vid en åker.

Farfar parkerade och vi rullade våra resväskor mot entrén. Vi gick upp för trappan och öppnade den stora ekporten.

Jag fick ett eget rum. Väggarna hade gammaldags tapet med små rosor på. Jag upptäckte att det fanns en smal dörr på ena väggen. Jag trodde att det var en garderob, så jag vred om nyckeln och öppnade dörren.

Dörren ledde in till ett annat rum. Mitt i rummet stod ett skrivbord och där satt en lång man och skrev. Det var något konstigt med honom. Han skrev med ett gammaldags pennskaft som han doppade i ett bläckhorn.

– Oj! Ursäkta! sa jag.

– Jag skriver ett viktigt meddelande ..., sa mannen.

Men medan han talade blev han liksom genomskinlig och bleknade bort. Papperet och pennan försvann också.

Förskräckt backade jag tillbaka in i mitt eget rum. Spökade det här?

► **Sant eller falskt? Skriv på raden.**

Flickan tyckte att det skulle bli väldigt roligt på herrgården. falskt

Herrgården hette Svartsjöholm. falskt

Den smala dörren öppnades med en nyckel. sant

Flickan såg en man i sitt eget rum. sant

Vi gick ner till matsalen för att äta middag. Herrgårdens ägare greve Guldsporre hälsade alla välkomna. Han berättade lite om herrgårdens historia. Jag lyssnade inte så mycket. Men plötsligt ryckte jag till, för han började prata om spöken.

– Det finns de som påstår att det spökar här, sa greve Guldsporre.

Ibland går en lång man klädd i gammaldags kläder genom rummen. Man kan se honom sitta och skriva vid ett bord. Det är herr Gråberg, en betjänt som arbetade här för länge sedan. Herr Gråberg försvann och tog med sig en stor summa pengar. Varken pengarna eller mannen kom tillbaka. Jag skulle bra gärna vilja veta vad det är herr Gråberg skriver.

Det måste ju vara herr Gråberg som jag sett! Men jag berättade det inte för någon. Farmor och farfar skulle bara bli oroliga om de visste att det spökade på riktigt.

Alla gäster skrattade lite åt grevens historia. En lång man serverade vid vårt bord och farfar skojade med honom.

– Är det ni som är herr Gråberg, frågade han.

Men jag visste ju hur herr Gråberg såg ut. Jag satt och funderade på hur jag skulle få reda på vad han skrev.

► **Sant eller falskt? Skriv på raden.**

Greve Guldsporre berättade om fru Gråberg. falskt

För länge sedan hade en betjänt försvunnit med en stor summa pengar. sant

Spöket var självlysande och gick genom rummen. falskt

Herr Gråberg serverade i matsalen. falskt

Jag hade hört att spöken är människor som dött men som inte får någon ro i sin grav. Herr Gråberg hade ju stulit pengar. Kanske var det därför han inte kunde komma till ro?

När jag kom tillbaka till mitt rum plockade jag fram block och färgpennor. Jag bläddrade fram ett tomt papper och skrev:
Kära herr Gråberg! Vad är det ni vill berätta?

Sedan öppnade jag försiktigt dörren till det andra rummet. De gamla möblerna var täckta med damm.

Jag drog isär gardinerna så att ljuset kom in. Så la jag mitt block och asken med färgpennor på skrivbordet. Sedan gick jag tillbaka till mitt eget rum. Jag ställde mig på lur bakom dörren och kikade. Skulle herr Gråberg komma tillbaka?

Jag behövde inte vänta länge. Han dök upp från ingenstans. Han slog sig ner och plockade försiktigt bland pennorna. Till slut började han skriva och rita.

Jag klev in i rummet och sa:

– Godkväll, herr Gråberg! Har ni berättat er hemlighet nu?

I samma stund började han försvinna som om han var gjord av dimma. Men kvar på bordet låg mitt block och pennorna.

► **Sant eller falskt? Skriv på raden.**

Flickan ville skrämma spöket för att få honom att försvinna. falskt

Flickan plockade fram block och pennor. sant

Rummet bredvid hade precis blivit städad. falskt

Herr Gråberg kom in i rummet och pratade med flickan. falskt

Jag rev av papperet och sprang ner för trapporna. Jag ropade:

– Herr Gråberg har ritat en skattkarta!

Greven blev mycket förvånad.

– Hur bar du dig åt? undrade han.

– Jag la dit mitt block och mina pennor, för jag tänkte att om han skrev på riktigt papper, så skulle det inte försvinna, sa jag.

– Du var en smart flicka! sa han. Nu kanske herr Gråberg får ro i sin grav.

Nästa dag satte greven på sig stövlar och tog en stor spade med sig.

Jag stod bredvid och tittade när han grävde. Alldeles i kanten av åkern hittade han en gammal läderpåse full med guldmynt.

► **Sant eller falskt? Skriv på raden.**

Greven blev förvånad över skattkartan. sant

Greven hoppades att herr Gråberg skulle sluta spöka. sant

Flickan hjälpte till att gräva upp skatten. falskt

Skatten bestod av diamanter. falskt